

Я. П. ЗЕЙКАН

**АДВОКАТ:
ЦИВІЛЬНІ СПРАВИ**

Методичні поради

Видавництво «Світ книг» — «ВД «ДАКОР»
2016

Я. П. ЗЕЙКАН

**АДВОКАТ:
ЦИВІЛЬНІ СПРАВИ**

Методичні поради

Видавництво «Світ книг» — «ВД «ДАКОР»
2016

УДК 347.9(477)
ББК 67.9(4Ук)310
347

Зейкан Я. П.

347 Адвокат: цивільні справи : методичні поради. – Х. : Видавництво «Світ книг»; К. : «ВД «ДАКОР», 2016. – 688 с.

ISBN 978-966-2678-06-2

У виданні викладено методичні поради для адвоката, представника сторони у цивільному процесі та висвітлено практичні аспекти захисту у цивільній справі, подано зразки процесуальних документів. Книга містить рекомендації щодо ефективної реалізації наданих цивільним процесом можливостей по захисту прав та інтересів особи.

Видання розраховане на адвокатів, суддів, працівників прокуратури, спеціалістів юридичних служб, науковців, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами представництва у цивільних справах.

УДК 347.9(477)
ББК 67.9(4Ук)310

© Я. П. Зейкан, 2015
© ТОВ Видавництво
«Світ книг», 2015
© оригінал-макет
ТОВ «ВД«Дакор», 2015

ISBN 978-966-2678-06-2

УДК 347.9(477)
ББК 67.9(4Ук)310
347

Зейкан Я. П.

347 Адвокат: цивільні справи : методичні поради. – Х. : Видавництво «Світ книг»; К. : «ВД «ДАКОР», 2016. – 688 с.

ISBN 978-966-2678-06-2

У виданні викладено методичні поради для адвоката, представника сторони у цивільному процесі та висвітлено практичні аспекти захисту у цивільній справі, подано зразки процесуальних документів. Книга містить рекомендації щодо ефективної реалізації наданих цивільним процесом можливостей по захисту прав та інтересів особи.

Видання розраховане на адвокатів, суддів, працівників прокуратури, спеціалістів юридичних служб, науковців, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами представництва у цивільних справах.

УДК 347.9(477)
ББК 67.9(4Ук)310

© Я. П. Зейкан, 2015
© ТОВ Видавництво
«Світ книг», 2015
© оригінал-макет
ТОВ «ВД«Дакор», 2015

ISBN 978-966-2678-06-2

ЗМІСТ

Передмова	7
Роль адвоката у демократичному суспільстві	8
Залагодження спорів через суд	14
Про верховенство права й межі розумності	17
Про корупцію	23
РОЗДІЛ I. КОНСУЛЬТАЦІЙНА РОБОТА АДВОКАТА	31
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА РОЗРОБЛЕННЯ ПРАВОВОЇ	
ПОЗИЦІЇ У СПРАВІ	52
Глава 1. Передумови права на пред'явлення позову	52
РОЗДІЛ III. ПІДГОТОВКА АДВОКАТОМ	
ДОКАЗОВОЇ БАЗИ	114
Глава 2. Одержання доказів у сучасних умовах	114
Глава 3. Про способи одержання інформації	129
Глава 4. Попередня оцінка та тлумачення змісту доказів	
і положень закону	133
Глава 5. Об'єктивна істина чи змагальність?	136
Глава 6. Доказування. Звільнення від доказування	139
Глава 7. Усні докази	149
Глава 8. Письмові докази	151
Глава 9. Речові докази	154
Глава 10. Експертиза	156
Глава 11. Витребування доказів	165
Глава 12. Доручення щодо збирання доказів.	
Забезпечення доказів	167
Глава 13. Предмет доказування. Належність	
і допустимість доказів	172
Глава 14. Підстави позову	180

ЗМІСТ

Передмова	7
Роль адвоката у демократичному суспільстві	8
Залагодження спорів через суд	14
Про верховенство права й межі розумності	17
Про корупцію	23
РОЗДІЛ I. КОНСУЛЬТАЦІЙНА РОБОТА АДВОКАТА	31
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА РОЗРОБЛЕННЯ ПРАВОВОЇ	
ПОЗИЦІЇ У СПРАВІ	52
Глава 1. Передумови права на пред'явлення позову	52
РОЗДІЛ III. ПІДГОТОВКА АДВОКАТОМ	
ДОКАЗОВОЇ БАЗИ	114
Глава 2. Одержання доказів у сучасних умовах	114
Глава 3. Про способи одержання інформації	129
Глава 4. Попередня оцінка та тлумачення змісту доказів	
і положень закону	133
Глава 5. Об'єктивна істина чи змагальність?	136
Глава 6. Доказування. Звільнення від доказування	139
Глава 7. Усні докази	149
Глава 8. Письмові докази	151
Глава 9. Речові докази	154
Глава 10. Експертиза	156
Глава 11. Витребування доказів	165
Глава 12. Доручення щодо збирання доказів.	
Забезпечення доказів	167
Глава 13. Предмет доказування. Належність	
і допустимість доказів	172
Глава 14. Підстави позову	180

РОЗДІЛ ІV. ОСОБИ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У СПРАВІ	183
Глава 15. Сторони	183
Глава 16. Заміна неналежного відповідача	203
Глава 17. Треті особи	207
Глава 18. Процесуальне правонаступництво	216
РОЗДІЛ V. ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ПРЕДСТАВНИЦТВА	
В СУДІ	219
Глава 19. Загальні положення	219
Глава 20. Посвідчення повноважень представників сторін та інших осіб	229
Глава 21. Законні представники	239
Глава 22. Особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб	242
РОЗДІЛ VI. СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ	
ДОКУМЕНТІВ	252
Глава 23. Загальні вимоги	252
Глава 24. Складання позовної заяви	254
Глава 25. Підготовка заперечень проти позову	279
Глава 26. Дії сторони щодо пред'явлення зустрічного позову	287
Глава 27. Забезпечення позову	290
Глава 28. Судові виклики та повідомлення	303
РОЗДІЛ VII. АДВОКАТ У СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ	311
Глава 29. Подання процесуальних документів до суду	311
Глава 30. Наказне провадження	314
Глава 31. Позовне провадження	326
Глава 32. Дії позивача під час подання позову. Відкриття провадження у справі	328
Глава 33. Зустрічний позов	332
Глава 34. Позов третьої особи із самостійними вимогами	335
Глава 35. Об'єднання та роз'єднання позовів	337
Глава 36. Провадження у справі до судового розгляду	340
Глава 37. Судовий розгляд	347
Глава 38. Участь у розгляді заяв і клопотань	356
Глава 39. Участь у дослідженні доказів	362
Глава 40. Форми судового допиту	370

РОЗДІЛ ІV. ОСОБИ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У СПРАВІ	183
Глава 15. Сторони	183
Глава 16. Заміна неналежного відповідача	203
Глава 17. Треті особи	207
Глава 18. Процесуальне правонаступництво	216
РОЗДІЛ V. ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ПРЕДСТАВНИЦТВА	
В СУДІ	219
Глава 19. Загальні положення	219
Глава 20. Посвідчення повноважень представників сторін та інших осіб	229
Глава 21. Законні представники	239
Глава 22. Особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб	242
РОЗДІЛ VI. СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ	
ДОКУМЕНТІВ	252
Глава 23. Загальні вимоги	252
Глава 24. Складання позовної заяви	254
Глава 25. Підготовка заперечень проти позову	279
Глава 26. Дії сторони щодо пред'явлення зустрічного позову	287
Глава 27. Забезпечення позову	290
Глава 28. Судові виклики та повідомлення	303
РОЗДІЛ VII. АДВОКАТ У СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ	311
Глава 29. Подання процесуальних документів до суду	311
Глава 30. Наказне провадження	314
Глава 31. Позовне провадження	326
Глава 32. Дії позивача під час подання позову. Відкриття провадження у справі	328
Глава 33. Зустрічний позов	332
Глава 34. Позов третьої особи із самостійними вимогами	335
Глава 35. Об'єднання та роз'єднання позовів	337
Глава 36. Провадження у справі до судового розгляду	340
Глава 37. Судовий розгляд	347
Глава 38. Участь у розгляді заяв і клопотань	356
Глава 39. Участь у дослідженні доказів	362
Глава 40. Форми судового допиту	370

Глава 41. Підготовка до допиту	375
Глава 42. Тактичні прийоми судового допиту	385
Глава 43. Дослідження письмових доказів	390
Глава 44. Участь у дослідженні речових доказів	393
Глава 45. Допит експертів	397
Глава 46. Консультації спеціаліста	399
Глава 47. Промова адвоката у судових дебатах. Репліка	400
Глава 48. Судове рішення	414
Глава 49. Заочний розгляд справи	422
Глава 50. Дії сторін після оголошення рішення суду	431

РОЗДІЛ VIII. УЧАСТЬ У СУДІ АПЕЛЯЦІЙНОЇ

ІНСТАНЦІЇ	433
Глава 51. Прийняття доручення в апеляційній інстанції	433
Глава 52. Пояснення адвоката і дебати в апеляційній інстанції	494
Глава 53. Прийняття рішення апеляційним судом	500
Глава 54. Особливості розгляду апеляційної скарги, яка надійшла після закінчення апеляційного розгляду справи	507

РОЗДІЛ ІХ. АДВОКАТ У СУДІ КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ .....

Глава 55. Суд касаційної інстанції	509
Глава 56. Підготовка та подання касаційної скарги	511
Глава 57. Проблеми приєднання до касаційної скарги, доповнення та зміни до касаційної скарги	515
Глава 58. Розгляд касаційної скарги	517
Глава 59. Наслідки розгляду справи у касаційній інстанції	522

РОЗДІЛ Х. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ .....

РОЗДІЛ ХІ. АДВОКАТ У ПРОВАДЖЕННІ У ЗВ'ЯЗКУ З НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ .....

Глава 60. Подання скарги у зв'язку з нововиявленими обставинами	547
Глава 61. Особливості розгляду справи з нововиявленими обставинами	551

РОЗДІЛ ХІІ. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ

Глава 41. Підготовка до допиту	375
Глава 42. Тактичні прийоми судового допиту	385
Глава 43. Дослідження письмових доказів	390
Глава 44. Участь у дослідженні речових доказів	393
Глава 45. Допит експертів	397
Глава 46. Консультації спеціаліста	399
Глава 47. Промова адвоката у судових дебатах. Репліка	400
Глава 48. Судове рішення	414
Глава 49. Заочний розгляд справи	422
Глава 50. Дії сторін після оголошення рішення суду	431

РОЗДІЛ VIII. УЧАСТЬ У СУДІ АПЕЛЯЦІЙНОЇ

ІНСТАНЦІЇ	433
Глава 51. Прийняття доручення в апеляційній інстанції	433
Глава 52. Пояснення адвоката і дебати в апеляційній інстанції	494
Глава 53. Прийняття рішення апеляційним судом	500
Глава 54. Особливості розгляду апеляційної скарги, яка надійшла після закінчення апеляційного розгляду справи	507

РОЗДІЛ ІХ. АДВОКАТ У СУДІ КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ .....

Глава 55. Суд касаційної інстанції	509
Глава 56. Підготовка та подання касаційної скарги	511
Глава 57. Проблеми приєднання до касаційної скарги, доповнення та зміни до касаційної скарги	515
Глава 58. Розгляд касаційної скарги	517
Глава 59. Наслідки розгляду справи у касаційній інстанції	522

РОЗДІЛ Х. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ .....

РОЗДІЛ ХІ. АДВОКАТ У ПРОВАДЖЕННІ У ЗВ'ЯЗКУ З НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ .....

Глава 60. Подання скарги у зв'язку з нововиявленими обставинами	547
Глава 61. Особливості розгляду справи з нововиявленими обставинами	551

РОЗДІЛ ХІІ. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ

СПРАВАХ ТА РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ (ПОСАДОВИХ ОСІБ)	561
РОЗДІЛ XIII. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ	572
РОЗДІЛ XIV. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ	579
РОЗДІЛ XV. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ВИДАЧУ ВИКОНАВЧИХ ЛИСТІВ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ	584
РОЗДІЛ XVI. ПРО ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ	605
РОЗДІЛ XVII. ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ	617
РОЗДІЛ XVIII. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ	620
ДОДАТКИ	627
Зразки процесуальних документів адвоката	627
Закон України «Про граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу у цивільних та адміністративних справах»	671
Закон України «Про судовий збір»	672

СПРАВАХ ТА РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ (ПОСАДОВИХ ОСІБ)	561
РОЗДІЛ XIII. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ	572
РОЗДІЛ XIV. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ	579
РОЗДІЛ XV. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ВИДАЧУ ВИКОНАВЧИХ ЛИСТІВ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ	584
РОЗДІЛ XVI. ПРО ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ	605
РОЗДІЛ XVII. ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ	617
РОЗДІЛ XVIII. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ	620
ДОДАТКИ	627
Зразки процесуальних документів адвоката	627
Закон України «Про граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу у цивільних та адміністративних справах»	671
Закон України «Про судовий збір»	672